

www.turkishstudies.net/turkishstudies

Turkish Studies

eISSN: 1308-2140

Research Article / Araştırma Makalesi

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY
Sponsored by IBU

Türk Ulusal Gazete Haberlerinde Şizofreniye Yönelik Damgalama *Stigmatization for Schizophrenia in Turkish National Newspaper News*

Didem Ayhan* - Hilal Seki Öz**

Abstract: The contribution of press publications cannot be denied in the social perception of schizophrenia. The purpose of this study was to investigate the number and quality of news about “schizophrenia” in high-selling national daily newspapers. This research planned by the qualitative content analysis method, seven newspaper archives which were published between 01.04.2014 and 01.04.2019 were analyzed by using the keyword. In the five-year review, a total of 626 news items were found. The contents of the news were separated according to their similarities. The contents were collected by the researchers under five main themes (crime, scientific content, social activity, metaphorical use, and magazine). Two themes (metaphorical use and crime) thought to be related to stigmatization were analyzed again. The crime theme was grouped eleven sub-themes. These sub-themes were murder, fear / horror, suicide, hostage-taking, insanity, massacre, injury, arson, brutality, abuse, and others. 30.7 % of the news was published in 2015, 39.3% in Milliyet newspaper, and 66.3% in the newspaper's agenda page. When the news in newspapers were examined, it was found that 58‘1% was in negative emotional tone, 48.9% was a crime, 11.7% schizophrenia is used metaphorically, and 51.9% had “schizophrenia” in the news headline. In the news title, it was found that 46.3% of the words “savagery, murder, horror, massacre, insanity, etc.” were used and 53.7% of these words were used with the word “murder”. It was seen that the photos of the patients were given 33.7 % in the newspaper news and 53.7% in the identity information. In conclusion, it can be said that the news about schizophrenia is mostly used with the content of crime, negative emotional tone and the title was “murder”, it contributes to the negative perception and stigmatization of schizophrenia with its negative content. In the light of this information, it is suggested that the press publications should be in a way to prevent stigmatization in informing the public about schizophrenia, the necessary audits should be increased and the awareness-raising activities of mental health associations in this field should be increased.

Structured Abstract: Introduction: Stigmatization has negative effects on opportunities to improve people's living standards (e.g. finding a job and renting a house; Corrigan, 2013) and feelings of personal value. In a study conducted in Australia, people with some psychiatric diseases, including schizophrenia, were investigated and 37.9% of people experienced stigmatization or discrimination due to their illness (Morgan et al., 2012). However, 20% of the people who participated in the study gave up what they wanted to do because of the stigma and discrimination they experienced. In addition, those who are exposed to stigmatization want

* Dr. Öğr. Üyesi, Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
Asst. Prof., Bandırma Onyedi Eylül University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing
ORCID 0000-0001-6687-6564
kose.didem@gmail.com

** Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
Asst. Prof., Kırşehir Ahi Evran University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing
ORCID 0000-0003-2228-9805
hilalseki@hotmail.com

Cite as/ Atf: Ayhan, D. & Seki Öz, H. (2020). Türk ulusal gazete haberlerinde şizofreniye yönelik damgalama. *Turkish Studies*, 15(7), 2783-2794. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.45448>

Received/Geliş: 22 July/Temmuz 2020

Accepted/Kabul: 20 October/Ekim 2020

Copyright © MDE, Turkey

Checked by plagiarism software

Published/Yayın: 25 October/Ekim 2020

CC BY-NC 4.0

to be alone more than others. Studies show that schizophrenia is the most stigmatized psychiatric disease. The way that mass media present the schizophrenia patients and the disease plays a decisive role in the formation of this stigma (Corrigan, 2014; Lampropoulos, Wolman & Apostolidis, 2017). Communities and the public regard the media as an important source of information about psychiatric diseases and trust the media. In this context, newspapers, television, magazines are the most widely used news sources (Reavley et al., 2011). Newspaper and television news are more impressive due to their credibility and reliability. News about schizophrenia affects the public's views on schizophrenia and can be decisive in their attitudes. In a study conducted in Hong Kong, the effect of the publication of the murder committed by a schizophrenic individual with newspaper news was investigated on the public's perceptions of schizophrenia and psychosis. In the evaluation made before and after the news, it has been shown that the reporting of violent incidents involving schizophrenia patients in the media increases the public belief that people with psychosis are dangerous and it is emphasized that newspapers play a very important role in directing the public's view of mental illnesses (Chan et al., 2019).

Method: The design of the study was qualitative content analysis method type with the highest circulation seven national newspapers were included in the study. In this context, newspaper archives were scanned in terms of the keyword “schizophrenia” between 01.04.2014 and 01.04.2019. A total of 626 news were accessed and the news was examined by individual researchers. The contents were separated according to their similarities. The contents of the news were collected by the researchers under five main themes (crime, scientific content, social activity, metaphorical use, and magazine). Then, two themes (metaphorical use and crime) thought to be related to stigmatization were analyzed again. The crime theme was grouped eleven sub-themes. These sub-themes were murder, terrify, suicide, hostage-taking, insanity, massacre, injury, arson, brutality, abuse, and others.

Findings and discussion: When the year of the newspaper news was examined, it was determined that 30.7% of the news was made in 2015. In the study, it was seen that the news about schizophrenia is mostly included in the agenda page. When the newspaper news was analyzed in terms of content, it was observed that the emotional tone formed according to the content of the news and the visual given was negative in more than half and the content of almost half of it was in contact with the crime. 51.9% of the use of schizophrenia in the headline is an important finding for stigmatization when considered together with negative content and crime theme. A study examined the news published by three newspapers and news channels in the last 10 years. When 490 articles and 257 news sections on schizophrenia were analyzed, it was found that 46.7% of them contained a negative perspective (Park et al., 2012). In a study of more than 3300 reports on schizophrenia, only 4% of these news reflected healing themes (Corrigan et al., 2005). In light of this information, it can be said that newspaper reports disproportionately report negative stories about “schizophrenia”, increasing the indirect perception and stigmatization that individuals diagnosed with schizophrenia are particularly dangerous and have a high probability of the committing crime. In the study, it was found that schizophrenia was used metaphorically at the rate of 11.7% in Turkish national newspapers. In the studies in which Kılıç examined the newspaper news of 2015 in Turkey, they found the metaphoric use of schizophrenia as 6.6% (Kılıç et al., 2016). In a study conducted in Greece, more than a third of the news with schizophrenia was used as a metaphor for schizophrenia (Athanasopoulou & Välimäki, 2014). According to international literature, it is seen that the metaphoric use of schizophrenia is lower in newspaper news in our country. It can be said that this situation is mostly related to cultural features and the use of language. When the newspaper news is handled in terms of stigmatization, content such as murder, terror, suicide, hostage were used in the title, with schizophrenia leading to stigmatization, 51% of these titles are related to murder, 53 % of the patients' names were posted. In a study, when the news about psychiatric diseases in schizophrenia was examined, it was found that 40% of the news appeared with expressions of danger, crime, and violence (Whitley & Berry, 2013). Throwing a striking headline to draw the attention of the reader while preparing the newspaper news is an important concern and causes the news to be presented as much as its content and focus on the choice of the headline (Onursoy et al., 2010). However, making the news more striking and interesting may cause to emphasize or manipulate its negative aspects (Ross et al., 2019; McGinty et al., 2016). It is also seen that people with psychiatric illnesses are generally depicted clearly on the front page for the news to attract attention (Corrigan et al., 2005).

Conclusions and suggestions: It can be said that the news about schizophrenia mostly contributes to the negative perception and stigmatization of schizophrenia with the negative content of crime. It is of great

importance to inform the print media so that it does not play a role in stigmatizing attitudes towards mental illnesses, to cooperate and to raise awareness.

Keywords: Psychiatric nursing, schizophrenia, stigmatization, newspaper news, fight against stigma

Öz: Şizofreniye yönelik toplumsal algının oluşmasında basın yayınlarının etkisi inkâr edilemez. Bu araştırma ile ulusal tirajı yüksek günlük gazetelerde yer alan “şizofren” ile ilgili haberlerin sayısı ve niteliğinin incelenmesi amaçlanmıştır. İçerik analizi yöntemi ile niteliksel olarak planlanan bu çalışmada 01.04.2014 ile 01.04.2019 tarihleri arasında yayınlanan ve tirajı yüksek olan yedi gazete arşivi “şizofren” anahtar sözcüğü kullanılarak incelenmiştir. Beş yılı kapsayan incelemede toplam 626 habere ulaşılmıştır. Haberler içerik bakımından benzerliklerine göre ayrılmıştır. İçerikleri araştırmacılar tarafından beş ana tema (suç, bilimsel içerik, sosyal aktivite, mecazi kullanım ve dergi) altında toplanmıştır. Daha sonra damgalamayla ilişkili olduğu düşünülen iki tema (metaforik kullanım ve suç) yeniden analiz edilmiştir ve suç teması 11 alt tema halinde gruplandırılmıştır. Bu alt temalar, cinayet, dehşet, intihar, rehin alma, cinnet, katliam, yaralanma, kundaklama, vahşet, taciz ve diğerlerdir. Haberlerin % 30,7’si 2015 yılında, % 39,3’ü Milliyet gazetesinde, % 66,3’ü gazetenin gündem sayfasında yayınlanmıştır. Gazetelerde yer alan haberler incelendiğinde % 58,1’inin olumsuz duygusal tonda olduğu, % 48,9’unun konusunun suç olduğu, % 11,7’sinde şizofreninin metaforik olarak kullanıldığı, % 51,9’unun haber başlığında “şizofren” bulunduğu saptanmıştır. Haber başlığı içinde “vahşet, cinayet, dehşet, katliam, cinnet vb.” kelimelere % 46,3 oranında yer verildiği ve bu kelimelerden en çok % 53,7 oranında “cinayet” kelimesinin kullanıldığı saptanmıştır. Hastaların fotoğraflarının gazete haberleri içinde % 33,7 oranında, kimlik bilgilerinin de % 53,7 oranında verildiği görülmüştür. Sonuç olarak yapılan incelemede şizofreni ile ilgili haberlerin çoğunlukla suç içeriğiyle, olumsuz duygusal tonda, “cinayet” başlığı atılarak kullanıldığı, bu haberlerinin olumsuz içeriği ile şizofreniye yönelik olumsuz algıya ve damgalamaya katkı sağladığı söylenebilir. Bu bilgiler ışığında toplumun şizofreniye yönelik bilgilendirilmesinde basın yayınlarının damgalamayı engelleyecek şekilde olması, bu konuda gereken denetimlerin ve ruh sağlığı derneklerinin bu alanda bilinçlendirici çalışmalarının artması önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Psikiyatri hemşireliği, şizofreni, damgalama, gazete haberleri, damgalama ile mücadele

Giriş

Dünya çapında 20 milyondan fazla insanı etkileyen ve tedavi edilebilir psikiyatrik bir hastalık olan şizofreni (World Health Organization, 2019), hastada yeti yitimine neden olabilmekte, sosyal işlevselliği ve yaşam kalitesini düşürebilmekte, hasta yakınlarını ve toplumu olumsuz etkileyebilmektedir. Şizofreninin insanların yaşamları üzerindeki doğrudan etkilerine ilave olarak, bir de dolaylı etkilerinden sayılabilecek sosyal yönü bulunmaktadır (Bowen & Lovell, 2019). Şizofreni hastaları genellikle öngörülemez, tehlikeli ve şiddet eğilimli olarak algılanmaktadır. Bu durum, işten çıkarılma ve / veya istihdam edilmeme (Hipes vd., 2016), kötü barınma koşullarına maruz kalma (Byrne vd., 2013), sosyal izolasyon ve dışlanma (Hamilton vd., 2016), aksayan fiziksel sağlık hizmetleri alma (Noblett vd., 2015) gibi yıkıcı sonuçlara yol açabilmektedir. Dolayısıyla şizofreni hastaları hastalıklarının semptomlarının yanında damgalama ve önyargı ile de mücadele etmek zorunda kalmaktadır (Corrigan vd., 2013). Ayrıca, diğer psikiyatrik hastalıklar ile karşılaştırıldığında, şizofreni hastalarının damgalama ve sosyal ret ihtimallerinin daha yüksek olduğu da görülmektedir. Bunun sebebi hastalığın semptomlarından bazılarının bir diğeri için korkutucu, utandırıcı ya da tiksindirici olarak algılanmasıdır (Yang & Parrott, 2018).

Damgalamanın kişilerin hayat standartlarını iyileştirecek olanaklar (örn., iş bulma ve ev kiralama gibi) ve kişisel değer duyguları üzerinde olumsuz etkileri olduğu bilinmektedir (Corrigan vd., 2013). Damgalama ayrıca yaşam doyumunu azaltabilir, benlik saygısını bozabilir ve yardım arama davranışlarını, tedaviye uyumu ve genel iyileşmeyi olumsuz yönde etkileyebilir (Hawke vd., 2013; Ross vd., 2019; Świtaj vd., 2009). Avustralya’da yapılan bir çalışmada, şizofreninin de içinde olduğu bazı psikiyatrik hastalıklara sahip kişiler araştırılmış ve kişilerin % 37,9’unun hastalıkları nedeniyle damgalama veya ayrımcılık yaşadığı bulunmuştur. Bununla birlikte çalışmaya katılan

kişilerin % 20'si yaşadıkları damgalama ve gördükleri ayrımcılık sebebiyle yapmak istediklerinden vazgeçmişlerdir. Ayrıca damgalamaya maruz kalan bu kişiler diğerlerine göre daha fazla yalnız kalmak istemektedirler (Morgan vd., 2012). Yapılan çalışmalar şizofreninin en çok damgalanan psikiyatrik hastalık olduğunu göstermektedir (Corrigan, 2014; Morgan vd., 2012; Yang & Parrott, 2018). Bu damgalamanın oluşmasında kitle iletişim araçlarının şizofreni hastalarını ve hastalığını sunuş şekli de belirleyici rol oynamaktadır (Corrigan, 2014; Lampropoulos vd., 2017).

Toplular, psikiyatrik hastalıklar konusunda medyayı önemli bir bilgi kaynağı olarak görmekte ve medyaya güvenmektedir. Bu bağlamda gazete, televizyon, dergi en çok kullanılan haber kaynaklarıdır (Reavley vd., 2011). Gazete ve televizyon haberleri inandırıcılığı ve güvenilirliği kurumsallaşmış kimlikleri nedeniyle daha etkileyicidirler. Şizofreni ile ilgili yapılan haberler halkın şizofreni hastalığına ilişkin görüşlerini etkilemekte ve tutumları konusunda belirleyici olabilmektedir. Hong Kong'da yapılan bir çalışmada, şizofren bir bireyin işlediği cinayetin gazete haberleriyle verilmesinin halkın şizofreni ve psikoza ilişkin algılarına etkisi araştırılmıştır. Haber öncesi ve sonrasında yapılan değerlendirmede şizofreni hastalarının dahil olduğu şiddet olaylarının medyada rapor edilmesinin psikozlu kişilerin tehlikeli olduklarına dair kamuoyu inancını arttırdığı gösterilmiş ve gazetelerin toplumun ruhsal hastalıklara bakışını yönlendirmede oldukça önemli bir rol oynadığı vurgulanmıştır (Chan vd., 2019). Japonya (Ottewell, 2017), Kanada (Whitley & Wang, 2017) ve ABD'de (McGinty vd., 2016) yapılan çalışmalar, ruhsal hastalığı olan bireylerin gazete raporlarının % 44 ile % 55'inde şiddet içerikli veya agresif olarak temsil edildiğini göstermektedir. 2005'ten 2010'a kadar 10.000'den fazla makaleye ilişkin Kanada'da yapılan bir analizde, psikiyatrik hastalıktan bahseden gazete tasvirlerinin yaklaşık % 40'ının suç ve şiddet bağlamında olduğu, % 20'den azının ise iyileşme, tedavi veya rehabilitasyondan sözettiği bulunmuştur (Whitley & Berry, 2013). Gazetede şizofren bir bireye ya da hastalığın kendisine ilişkin yapılan benzetmeler, okuyucuların yüzeysel bir kanıya varmasına sebep olmaktadır. Yapılan olumsuz metaforlar hastalığın ve bu hastalığa sahip bireylerin şiddetle ya da başka bir olumsuz kavram ile ilişkilendirilmesine yol açmaktadır (Duckworth vd., 2003).

Gazete haberlerinde şizofreni hastalığının şiddetle ilişkilendirilmesi ya da metaforik olarak olumsuz / küçültücü / aşağılayıcı anlamda kullanılması damgalamaya katkı sağlamaktadır (Lakoff & Johnsen, 2003). Yapılan çalışmalar, gazetelerin Avustralya (Huang & Priebe, 2003), Brezilya (Bevilacqua Guarniero vd., 2017), Kanada (Shigeta vd., 2017), Hırvatistan (Rukavina vd., 2012), Almanya (Nowack & Tonn, 2011), İtalya (Magliano vd., 2011), Çin (Yang & Parrott, 2018), Yeni Zelanda (Nairn & Coverdale, 2005), Fransa (Lampropoulos vd., 2017), Portekiz (Rodrigues-Silva vd., 2017), Birleşik Krallık (Huang & Priebe, 2003) ve Birleşik Devletler'de (Bowen vd., 2019) genellikle psikiyatrik hastalığı olan insanları damgaladığını göstermektedir. Damgalamanın kişilerin hayatları üzerindeki olumsuz etkileri ve gazete haberlerinin gücü düşünüldüğünde, haberlerde yapılan benzetmelerin, tanımlamaların, betimlemelerin şizofreni hastalarına yönelik damgalamanın artmasında, sürmesinde ve aktarılmasında önemli bir rol oynadığı görülmektedir (Bowen & Lovell, 2019; Chen & Lawrie, 2017; Ohlsson, 2018; Yang & Parrott, 2018). Doğru yapılan haberler ve bilgilendirmeler ile kamusal damgalama azaltılabildiği ve psikiyatrik hastalığı olan kişilerin hayatlarının iyileştirilebildiği bilinmektedir (Ma, 2017; Ottewell, 2017; Wormwood vd., 2018). Bu çalışma ile tirajı yüksek ulusal Türk gazetelerinde şizofreniye yönelik haberlerin damgalama yönünden niteliksel olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Böylelikle şizofreni ya da şizofren birey ile ilgili haberlerin basında nasıl işlendiğinin tespit edilmesi ve topluma, herkesin erişebileceği bilgiyi nasıl sunduklarının araştırılması planlanmıştır.

Yöntem

Çalışmanın tasarımı, niteliksel içerik analizi türünde olup tirajı en yüksek olan yedi ulusal gazete (Milliyet, Hürriyet, Sabah, Yeni Şafak, Türkiye, Posta ve Sözcü) çalışmaya dâhil edilmiştir. Bu gazetelerde basılan haberlerden genellikle diğer yayın organlarında da bahsedilir veya

yorumlanır. Dolayısıyla halkın bir konu hakkındaki görüşü ve fikri ulusal büyük gazete haberlerinden etkilenmektedir. Bu kapsamda 01.04.2014 ve 01.04.2019 tarih aralığında internet siteleri üzerinden gazete arşivleri “şizofreni” anahtar kelimesi yönünden taranmıştır. Bu taramadan önce basılı gazete haberleri ile aynı güne ait online haberler karşılaştırılmıştır. Haberlerin basılı hali ile gazetelerin internet sitelerindeki halinin aynı olduğu araştırmacılar tarafından teyit edilmiştir. Toplamda 626 habere erişilmiş ve haberlerin tek tek araştırmacılar tarafından içerikleri incelenmiştir. İncelemede haberin yılı, haberin yapıldığı gazete, haberin verildiği sayfa, haberin okunması ve kullanılan görsel ile hissedilen duygusal ton, haberin başlığı, başlığın içeriği ve içerikte varsa şizofren bireyin görüntü/kişisel bilgileri yönünden kategorize edilmiştir. İçerikler benzerlikleri doğrultusunda ayrıştırılmıştır. Haberlerin içerikleri araştırmacılar tarafından beş ana tema (suç, bilimsel içerik, sosyal etkinlik, metaforik kullanım ve magazin) altında toplanmıştır. Daha sonra bu ana temalardan damgalama ile ilişkisi olduğu düşünülen iki tema (metaforik kullanım ve suç) ayrıca analiz edilmiştir. Bu içerik analizi yapılırken damgalama kriterleri göz önünde bulundurulmuştur. Link ve Phelan (2001) damgalama bileşenlerini niteliksel açıdan tanımlamıştır. Buna göre damgalama bileşenleri, 1-ayırıştırma ve etiketleme farkları hakkında, 2-insan farklılıklarının olumsuz özelliklerle ilgili olması üzerine, 3-“bizi” “onlar” dan ayırma hakkında, 4-statü kaybı ve ayrımcılık hakkında olmak üzere dört kategoride toplanmıştır (Link & Phelan, 2001). Damgalama bu kriterler ve tıbbi tanının geçtiği haberin niteliği ile bu tanının verilmesinin gerekliliği arasındaki ilişki doğrultusunda değerlendirilmiş olup suç ana teması on bir alt temaya ayrılmıştır. Ayrıca haberlerin niceliksel verilerinin sunumunda sayı ve yüzde değerleri kullanılarak haberler damgalama ile ilişkisi yönünden değerlendirilmiştir.

Bulgular

Türkiye’de yayınlanan yedi ulusal gazetenin son beş yıldaki gazete haberleri şizofreniye yönelik damgalama kriterlerini taşıyıp taşımadığı açısından incelenmiştir. Bu kriterlere göre şizofren bireyleri ötekileştiren, toplumdan-diğerlerinden ayıran, farklılıkları olumsuzluklar üzerinden açıklayan, ayırıştırıcı, statü kayıplarını-toplumsal sınıf farkını vurgulayan ve bunu yaparken de şizofren kelimesine yer veren haberler, damgalama yapan haberler olarak değerlendirilmiştir.

Haberlerin içerikleri doğrultusunda suç, bilimsel içerik, sosyal etkinlik, metaforik kullanım ve magazin temaları oluşturulmuştur. Temalara ilişkin örnekler incelenecek olursa “Çorum’da şizofren hastası bir kişi, babasının satırla boğazını keserek öldürdü”, “Dehşet saçan şizofren cezaevi tuvaletinde ölü bulundu”, “Eşi evi terk edince, kızını rehin aldı”, “Karakol katili şizofren çıktı” “Şizofren koca eşini katletti”, “Adana’da şizofren cinneti: 3 yaralı”, “Anne ve babasını öldürüp intihar eden adam şizofrenmiş”, “Komşusunun evini kundaklayan şizofren yakalandı”, “Çocuklarını rehin aldı”, “Sapık şizofren hastası çıktı” haberleri suç temasına dahil edilmiştir. Bu tema, haber başlıklarında ya da içeriklerinde sıklıkla geçen kavramlara göre cinayet, dehşet, intihar, rehin alma, cinnet, katliam, yaralanma, kundaklama, vahşet, taciz ve diğer olmak üzere on bir alt temaya ayrılmıştır. Bilimsel içerik temasına “Şizofreni tedavisinde ‘uzun etkili’ ilaç dönemi” gibi şizofreni hastalığı hakkında belirti, semptom yönetimi, yeni gelişmeler, korunma, tedavi ve rehabilitasyona ilişkin yapılan bilimsel haberler dahil edilmiştir. Sosyal etkinlik temasında, buluşma toplantıları gibi şizofren bireyler ile ilgili yapılan etkinlikleri konu alan haberler dahil edilmiştir. “Şizofren dergi: Gündüz Hastanesi’nde tedavi gören şizofren hastaları, Atlas Dergisi’yle gerçekleştirdikleri proje sayesinde gazeteci, fotoğrafçı ve editör oldu; ortaya ‘Gündüz Atlası’ çıktı” sosyal etkinlik teması altında değerlendirilmiştir. Metafor teması ile şizofren ya da şizofreni kelimesinin bir hastalığı, tıbbi bir tanıyı değil, kişilerce hoş gitmeyen rahatsızlık verici davranışları yapan kişileri tanımlamak, bazen hakaret etmek için ya da birtakım farklılıkları kısa yoldan ifade etmek için kullanıldığı dikkat çekmektedir. “Trump’ın ekibinde ağır küfürlü kavga! Scaramucci, Trump’ın Özel Kalem Müdürü için ‘paranoyak şizofren’ dedi”, “Kahraman: O bir piyon, o bir zavallı, o bir meczup, bir şizofren, bir narsist”, “şizofrenik hallerim olduğu doğrudur” haberleri metaforik kullanım teması altında değerlendirilmiştir. “Şizofreni oynadı-Rüzgar Erkoçlar, 1. Marmara Forum Kristal Kamera K1sa

Film Yarışması için önceki gün yönetmen Umut Şahin'in kamerasının karşısına geçti" magazin temasına dahil edilmiştir.

Gazete haberlerinin yayınlandığı yıla bakıldığında haberlerin % 30,7'sinin 2015 yılında yapılmış olduğu, bu haberlerin % 39'unun Milliyet gazetesinde basıldığı ve % 66'sının gündem sayfasında yer aldığı saptanmıştır (Tablo 1).

Tablo 1: Yayın yılı, yayın organı ve haberin verildiği sayfaya ilişkin bulgular (n = 626)

Haberin yayınlandığı yıl	n	%
2014	97	15,50
2015	192	30,70
2016	162	25,90
2017	78	12,50
2018	87	13,90
2019	10	1,60
Haberin basıldığı gazete	n	%
Milliyet	246	39,30
Hürriyet	159	25,40
Sabah	116	18,50
Yeni Şafak	40	6,40
Türkiye	35	5,60
Posta	18	2,90
Sözcü	12	1,90
Haberin verildiği sayfa	n	%
Gündem	415	66,30
Sağlık	123	19,60
Kültür Sanat	38	6,10
Magazin	18	2,90
Köşe Yazısı	17	2,70
Dünya	14	2,20
Ekonomi	1	0,20

Gazete haberleri içerik yönünden incelendiğinde, haberin içeriği ve verilen görsele göre oluşan duygusal tonun yarısından fazlasının (% 58) olumsuz olduğu görülmüştür. Haber başlıklarına bakıldığında, haberlerin % 52'sinde "şizofreni" ifadesinin başlıkta yer aldığı, yarısına yakın bir kısmının içeriğinde (% 48,80) suç teması olduğu ve şizofrenin metaforik olarak % 11,7 oranında kullanıldığı bulunmuştur (Tablo 2).

Tablo 2: Haberin içeriğine ilişkin bulgular (n = 626)

Haberin duygusal tonu	n	%
Olumsuz	364	58,10
Nötr	148	23,60
Olumlu	114	18,20
Haberin başlığında "Şizofreni" kullanımı	n	%
Var	325	51,90
Yok	301	48,10
Haberin içeriği	n	%
Suç teması	306	48,90
Bilimsel içerik	118	18,80
Sosyal etkinlik	107	17,10
Metaforik kullanım	73	11,70
Magazin	22	3,50

Gazete haberleri damgalama açısından ele alındığında ise % 53,70'inde damgalamaya sebebiyet verecek şekilde başlıklarda şizofreni ile birlikte cinayet, dehşet, intihar, rehin alma, katliam, yaralama, kundaklama, vahşet ve taciz gibi içerikler kullanıldığı, bu başlıkların % 51'inin

cinayet ile ilgili olduğu, çoğunlukla (% 66,30) hastanın fotoğrafı yer almasa da % 53’ünde hastanın isminin belirtildiği saptanmıştır (Tablo 3).

Tablo 3: Damgalamaya ilişkin bulgular

Haber başlığının içinde “vahşet, cinayet, dehşet, katliam, cinnet vb.” olumsuz ifade varlığı (n = 626)	n	%
Yok	336	53,70
Var	290	46,30
Var olan olumsuz ifadeler (n = 290)	n	%
Cinayet	148	51,00
Dehşet	31	10,70
İntihar	18	6,20
Rehin Alma	15	5,20
Cinnet	9	3,10
Katliam	8	2,80
Yaralanma	7	2,40
Kundaklama	6	2,10
Vahşet	4	1,40
Taciz	3	1,00
Diğer	41	14,10
Habere konu olan hastanın görüntüsü (n = 626)	n	%
Yok	415	66,30
Var	211	33,70
Habere konu olan hastanın ismi (n = 626)	n	%
Var	332	53,00
Yok	294	47,00

Tartışma

Gazete haberlerinde şizofreniye yönelik yapılan damgalamanın incelendiği bu çalışma ile içinde “şizofren” ifadesi geçen 626 haber niteliksel açıdan incelenerek haberlerin içerik analizleri yapılmıştır. Bu analiz ile damgalama kriterlerine ilişkin öğeler barındıran haberler ayrıca kategorize edilerek tekrar değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme ile damgalama ile ilişkili iki ana tema ve 11 alt tema oluşturulmuştur. İçinde şizofren geçen 626 haber niceliksel açıdan sayı ve yüzde değerleriyle ifade edilmiştir. Gazete haberlerinin yayınlandığı yıla bakıldığında haberlerin % 30,7’sinin 2015 yılında yapılmış olduğu, bu haberlerin % 39’unun Milliyet gazetesinde basıldığı ve % 66’sının gündem sayfasında yer aldığı saptanmıştır. Gazetelerin gündem sayfası, editörler ve yayın kurullarının kararları ile belirlenen haberlerin yer aldığı, toplumun neleri bilip, neleri bilmemeleri gerektiğini öneren bir şablon gibi işlev gören, okuyucu tarafından sıklıkla ilk ve en çok okunan sayfasıdır (Onursoy & Er, 2010). Çalışmada, şizofreniye yönelik haberlere çoğunlukla gündem sayfasında yer verildiği görülmüştür. Bu doğrultuda şizofreniye yönelik haberlerin gazete editörleri tarafından toplumun ilgi göstereceği haberler olarak nitelendirildiği, bu haberlerin toplum tarafından çok okunan haberler arasında olduğu ve haberlerin içeriğinin gazete okuyan bireylerin çoğunluğuna ulaştığı söylenebilir. Bu durum haberlerin niteliğini daha da ön plana çıkarmaktadır.

Gazete haberleri içerik yönünden incelendiğinde haberin içeriği ve verilen görsele göre oluşan duygusal tonun yarısından fazlasında (% 58) olumsuz olduğu ve yarısına yakın bir kısmının içeriğinde (% 48,80) suç teması olduğu görülmüştür. Haberin başlığında ve içeriğinde kullanılan ve okuyucularda negatif duygulara sebep olabilecek türden ifadeler duygusal tonu oluşturmaktadır. Haber başlığı içinde şizofreninin % 51,9 oranında kullanılması da olumsuz içerik ve suç teması ile birlikte düşünüldüğünde damgalamaya yönelik önemli bir bulgudur. Güney Kore’de yapılan bir çalışmada son 10 yılda üç gazete ve haber kanalının yayınladığı haberler incelenmiştir. Şizofreniye yönelik 490 makale ve 257 haber bölümü analiz edildiğinde % 46,7’sinin negatif bakış açısı içerdiği bulunmuştur (Park vd., 2012). Başka bir çalışmada 687 haber incelenmiş, haberlerde verilen

tehlikelilik temasının, sosyal kabul ile ilgili olumlu mesajları geçersiz kılabilirler şeklinde yaygın olarak kullanıldığı saptanmıştır (Dubugras vd., 2011). Amerika’da tirajı en yüksek sekiz gazetenin haberlerinin incelendiği bir çalışmada 558 şizofreni haberi damgalama yönünden değerlendirilmiş, haberlerin genel olarak damgalanmayı artıracak biçimde şiddet ve suç içeriği ile sunulduğunu saptanmıştır (Gwarjanski & Parrott, 2018). Portekiz’de beş gazetenin haberlerini inceleyen başka bir çalışma ise 1058 şizofreninin geçtiği haberin % 22’sinde suç ile ilişkili olarak verilmiş olduğu ve negatif çağırışım içererek damgalanmayı arttırdığı saptanmıştır (Rodrigues-Silva vd., 2017). Dünyada ve ülkemizde şizofrenin gazete haberlerinde negatif içerik, olumsuz duygusal ton ve suç teması ile birlikte verildiği görülmektedir. Şizofreni hastaları toplumun % 1’ini oluşturmalarına karşın, insana yöneltilen suçların % 5’inden sorumlu oldukları ifade edilmektedir. Ayrıca insana yöneltilen suçları gerçekleştiren bireylerin sadece % 10’unda saldırı esnasında anormal bir ruhsal durum (mani ya da hipomani, depresyon, sanrı, varsanı ya da diğer psikotik belirtiler) tespit edilmiştir. Bu suçların % 90’ı ise ruhsal olarak normal kabul edilen bireyler tarafından gerçekleştirilmiştir (Eastman vd., 2019). Şizofreniye yönelik 3300’den fazla haber hakkında yapılan bir başka çalışmada, bu haberlerin sadece % 4’ünün iyileşme ile ilgili temaları yansıttığı bulunmuştur (Corrigan vd., 2005). Bu bilgiler ışığında gazete haberlerinin “şizofreni” hakkında olumsuz hikâyeleri orantısız olarak rapor ettiği, özellikle hastalık tanısını suça / şiddete eşitlediği, şizofreni tanısı alan bireylerin suç işleme olasılıkları yüksek ve tehlikeli bireyler olduğuna yönelik dolaylı algıyı ve damgalamayı artırdığı söylenebilir. Ruhsal hastalıkların suç teması ile örtüştürüldüğü, öyle ki ruhsal bozukluğu olan bireyin işlediği bir suçun haberi yapılırken tıbbi tanısının habere eklendiği görülmektedir. Bu durumun, bireylerin davranışlarının hastalıkları kontrolünde olduğu ve bu hastalıklarının onları topluma zararlı bireyler haline getirdiği algısına sebep olduğu düşünülebilir.

Gazete haberlerinde “şizofreni” terimi hastalık anlamı dışında olumsuz çağırışımına sahip bir metafor olarak kullanılmaktadır. Bir metaforun temel işlevi, bir şeyi diğerine gönderme yaparak açıklamaktan ibarettir (Lakoff & Johnsen, 2003) ve bu mecazi kullanım psikiyatrik hastalıklara bağlı damgalamaya katkıda bulunabilmektedir (Lampropoulos vd., 2017). Çalışma kapsamında incelenen Türk ulusal gazetelerinde şizofrenin metaforik olarak % 11,7 oranında kullanıldığı bulunmuştur. Kılıç ve arkadaşlarının Türkiye’de 2015 yılına ait gazete haberlerini inceledikleri çalışmalarında ise şizofreninin metaforik kullanımını % 6,6 olarak bulmuşlardır (Kılıç vd., 2016). Yunanistan’da yapılan bir çalışmada şizofreninin yer aldığı haberlerin üçte birinden fazlasında (% 34) şizofreni bir metafor olarak kullanılmıştır (Athanasopoulou & Vălimăki, 2014). İtalya’da 23 internet gazetesindeki 1087 haberin %73.7’sinde metaforik kullanım saptanmış; metaforik kullanımın tanı konulan kişilere (% 19.2) ve hastalığın kendisine (% 7.1) göre çok daha sık kullanıldığı saptanmıştır. Metaforik kullanım temaları tutarsızlık / çelişki / bölünme (% 85.1), tehlikeli / saldırganlık (% 4.4) ve eksantriklik/tuhaflik (% 10.5) olarak dağılmıştır (Magliano vd., 2011). Fransa’da yapılan bir çalışmada ise 2015 yılında yayınlanan gazete haberleri incelendiğinde, haberlerin %40.4’ünün metaforik olarak şizofreni terimini kullandığı ve % 28.3’ünün tehlikeye atıfta bulunduğu gösterilmiştir (Lampropoulos vd., 2017). Başka bir çalışmada ise şizofrenin geçtiği haberlerin % 40’ın da metaforik olarak kullanıldığı saptanmıştır (Rodrigues-Silva vd., 2017). Uluslararası literatüre göre ülkemizde gazete haberlerinde şizofreninin metaforik kullanımının daha düşük olduğu görülmektedir. Bu durumun daha çok kültürel özellikler ve dilin kullanımı ile ilgili olduğu söylenebilir. Metaforik kullanımda yapılan haberin şizofreni hastalarına ve acılarına yönelik olmadığı görülmektedir. Çelişkili veya şüpheli karakterli kişileri, kararları tanımlamak, aşağılamak için bu psikiyatrik hastalığın bağlam dışı kullanımının söz konusu olduğu ve bu kullanımın hastalığı önemsizleştirdiği düşünüldüğünde metaforik kullanımın düşük olmasının olumlu bir yön olduğu söylenebilir.

Gazete haberleri damgalama açısından ele alındığında ise % 53,70’inde damgalamaya sebebiyet verecek şekilde başlıkta şizofreni ile birlikte cinayet, dehşet, intihar, rehin alma, katliam, yaralama, kundaklama, vahşet ve taciz gibi içerikler kullanıldığı, bu başlıkların % 51’inin cinayet ile

ilgili olduğu, çoğunlukla (% 66,30) hastanın fotoğrafı yer almasa da % 53'ünde hastanın isminin belirtildiği saptanmıştır. Ülkemizde yapılan bir çalışmada şizofreniye yönelik haberlerin % 44.8'inde suç teması olduğu ve bu haberlerin % 85.4'ünün cinayet içeriğine sahip olduğu görülmüştür (Kılıç vd., 2016). Başka bir çalışmada içinde şizofreninde bulunduğu psikiyatrik hastalıklara ilişkin haberler incelendiğinde, haberlerin % 40'ında suç, tehlikelilik ve şiddet ifadeleri ile birlikte yer aldığı saptanmıştır (Whitley & Berry, 2013). Gazete haberleri hazırlanırken okuyucunun dikkatini çekmek için çarpıcı bir başlık atmak önemli bir kaygı olup, haberin içeriği kadar sunuluşuna ve başlık seçimine odaklanılmasına neden olmaktadır (Onursoy & Er, 2010). Ancak yapılan haberi daha çarpıcı ve ilgi çekici hale getirebilmek, olumsuz yönlerini vurgulamaya ya da manipüle etmeye neden olabilmektedir (McGinty vd., 2016; Ross vd., 2019). Haberin ilgi çekmesi için psikiyatrik hastalığı olan kişilerin genellikle ön sayfada belirgin bir şekilde tasvir edildiği de görülmektedir (Corrigan vd., 2005). Bu durumun şizofreniye ilgili haberlerin sunulmasında suç temasına ek olarak başlıkta cinayet, dehşet, intihar vb. ifadelerin daha çok kullanılmasına neden olduğu, şizofreniye yönelik algıyı daha da olumsuzlaştırdığı ve damgalamayı arttıran bir unsur olduğu gözlenebilir. Gazete haberleri içinde hastanın görüntüsünün ve isminin verilmesinin de hem hasta hakları açısından hem de etik olarak uygun olmadığı, damgalamayı artırıcı bir yön olduğu söylenebilir.

Sonuç

Damgalama psikiyatrik hastalığı olan bireylerin hastalık kaynaklı sorunlara ek olarak sosyal sorunlar da yaşamasına neden olmaktadır. Şizofreni psikiyatrik hastalıklar içinde en çok damgalanan hastalıktır. Şizofreniye yönelik gazete haberlerinin niteliğinin damgalamayı etkilediği bilinmektedir. Çalışmada, yedi ulusal gazetenin beş yıldaki şizofreniye yönelik 626 gazete haberi damgalama yönünden ele alınmıştır. Çalışma ile haberlerin çoğunluğunun olumsuz duygusal tonda, suç temalı olduğu, haber başlığı içinde çoğunlukla "cinayet" kelimesinin kullanıldığı, içerikte hastaların fotoğraflarına ve kimlik bilgilerine yer verildiği görülmüştür. Sonuç olarak yapılan incelemede şizofreni ile ilgili haberlerin çoğunlukla suç içeriği ile şizofreniye yönelik olumsuz algıya ve damgalamaya sebep olduğu söylenebilir. Yazılı basının ruhsal hastalıklara yönelik damgalayıcı tutumlarda rol oynamaması için bu konuda bilgilendirilmesi, iş birliğine geçilmesi ve farkındalığın artırılması büyük önem taşımaktadır. Bu bilgiler ışığında toplumun şizofreniye yönelik bilgilendirilmesinde yazılı basın yayınlarının damgalamayı engelleyecek şekilde olması, bu konuda gereken denetimlerin ve ruh sağlığı ile ilgili derneklerinin bu alanda bilinçlendirici çalışmalarının artması önerilmektedir.

Kaynakça

- Athanasopoulou, C., & Vălimăki, M. (2014). Schizophrenia' as a metaphor in greek newspaper websites. İçinde J. Mantas, M. S. Househ, & A. Hasman (Ed.), *Integrating Information Technology and Management for Quality of Care* (ss. 275-278). IOS Press. [https://books.google.com.tr/books?id=ApzYBAAQBAJ&lpg=PA275&ots=cgfwqJS12I&dq=Athanasopoulou C%20C Vălimăki M. %27Schizophrenia%27 as a metaphor in greek newspaper websites. Stud Health Technol Inform. 2014%3B202%3A275-278.&lr&hl=tr&pg=PA275#v=onepage&q&f=false](https://books.google.com.tr/books?id=ApzYBAAQBAJ&lpg=PA275&ots=cgfwqJS12I&dq=Athanasopoulou%20C%20Vălimăki%20M.%20Schizophrenia%20as%20a%20metaphor%20in%20greek%20newspaper%20websites.%20Stud%20Health%20Technol%20Inform.%202014%3B202%3A275-278.&lr&hl=tr&pg=PA275#v=onepage&q&f=false)
- Bevilacqua Guarniero, F., Bellinghini, R. H., & Gattaz, W. F. (2017). The schizophrenia stigma and mass media: a search for news published by wide circulation media in Brazil. *International Review of Psychiatry*, 29(3), 241-247. <https://doi.org/10.1080/09540261.2017.1285976>
- Bowen, M., Kinderman, P., & Cooke, A. (2019). Stigma: a linguistic analysis of the UK red-top tabloids press' representation of schizophrenia. *Perspectives in Public Health*, 139(3), 147-152. <https://doi.org/10.1177/1757913919835858>
- Bowen, Matt, & Lovell, A. (2019). Stigma: the representation of mental health in UK newspaper

-
- Twitter feeds. *Journal of Mental Health*, 0(0), 1-7. <https://doi.org/10.1080/09638237.2019.1608937>
- Byrne, T., Prvu Bettger, J., Brusilovskiy, E., Wong, Y. L. I., Metraux, S., & Salzer, M. S. (2013). Comparing neighborhoods of adults with serious mental illness and of the general population: Research implications. *Psychiatric Services*, 64(8), 782-788. <https://doi.org/10.1176/appi.ps.201200365>
- Chan, S. K. W., Li, O. W. T., Hui, C. L. M., Chang, W. C., Lee, E. H. M., & Chen, E. Y. H. (2019). The effect of media reporting of a homicide committed by a patient with schizophrenia on the public stigma and knowledge of psychosis among the general population of Hong Kong. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 54(1), 43-50. <https://doi.org/10.1007/s00127-018-1610-2>
- Chen, M., & Lawrie, S. (2017). Newspaper depictions of mental and physical health. *BJPsych Bulletin*, 41(6), 308-313. <https://doi.org/10.1192/pb.bp.116.054775>
- Corrigan, P. W. (2014). Erasing stigma is much more than changing words. *Psychiatric Services*, 65(10), 1263-1264. <https://doi.org/10.1176/appi.ps.201400113>
- Corrigan, P. W., Powell, K. J., & Michaels, P. J. (2013). The effects of news stories on the stigma of mental illness. *Journal of Nervous and Mental Disease*, 201(3), 179-182. <https://doi.org/10.1097/NMD.0b013e3182848c24>
- Corrigan, P. W., Watson, A. C., Gracia, G., Slopen, N., Rasinski, K., & Hall, L. L. (2005). Newspaper stories as measures of structural stigma. *Psychiatric Services*, 56(5), 551-556. <https://doi.org/10.1176/appi.ps.56.5.551>
- Dubugras, M. T. B., Evans-Lacko, S., & De Jesus Mari, J. (2011). A two-year cross-sectional study on the information about schizophrenia divulged by a prestigious daily newspaper. *Journal of Nervous and Mental Disease*, 199(9), 659-665. <https://doi.org/10.1097/NMD.0b013e318229cf90>
- Duckworth, K., Halpern, J. H., Schutt, R. K., & Gillespie, C. (2003). Use of schizophrenia as a metaphor in U.S. newspapers. *Psychiatric Services*, 54(10), 1402-1404. <https://doi.org/10.1176/appi.ps.54.10.1402>
- Eastman, N., Adshead, G., Fox, S., Latham, R., & Whyte, S. (2019). *Forensic Psychiatry* (Reprint). Oxford University Press.
- Gwarjanski, A. R., & Parrott, S. (2018). Schizophrenia in the News: The Role of News Frames in Shaping Online Reader Dialogue about Mental Illness. *Health Communication*, 33(8), 954-961. <https://doi.org/10.1080/10410236.2017.1323320>
- Hamilton, S., Pinfold, V., Cotney, J., Couperthwaite, L., Matthews, J., Barret, K., Warren, S., Corker, E., Rose, D., Thornicroft, G., & Henderson, C. (2016). Qualitative analysis of mental health service users' reported experiences of discrimination. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 134, 14-22. <https://doi.org/10.1111/acps.12611>
- Hawke, L. D., Parikh, S. V., & Michalak, E. E. (2013). Stigma and bipolar disorder: A review of the literature. *Journal of Affective Disorders*, 150(2), 181-191. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2013.05.030>
- Hipes, C., Lucas, J., Phelan, J. C., & White, R. C. (2016). The stigma of mental illness in the labor market. *Social Science Research*, 56, 16-25. <https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2015.12.001>
- Huang, B., & Priebe, S. (2003). Media coverage of mental health care in the UK, USA and Australia.
-

- Psychiatric Bulletin*, 27(9), 331-333. <https://doi.org/10.1192/pb.27.9.331>
- Kılıç, C., Sancak, B., & Özer, U. (2016). Şizofreni portreleri: Yazılı basının güncel bir analizi. *Türk psikiyatri dergisi-Klinik Eğitim Sempozyumu Bildiri Özetleri*, 27(5), 10-11. http://www.turkpsikiyatri.com/DigerDosyalar/20.KES_YT_BILDIRILER.pdf
- Lakoff, G., & Johnsen, M. (2003). Metaphors We Live By. İçinde *The University of Chicago Press*. <https://doi.org/10.5840/thinking19824147>
- Lampropoulos, D., Wolman, A., & Apostolidis, T. (2017). Analyzing the presentation and the stigma of schizophrenia in French newspapers. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 52(12), 1541-1547. <https://doi.org/10.1007/s00127-017-1455-0>
- Ma, Z. (2017). How the media cover mental illnesses: a review. *Health Education*, 117(1), 90-109. <https://doi.org/10.1108/HE-01-2016-0004>
- Magliano, L., Read, J., & Marassi, R. (2011). Metaphoric and non-metaphoric use of the term “schizophrenia” in Italian newspapers. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 46(10), 1019-1025. <https://doi.org/10.1007/s00127-010-0274-3>
- McGinty, E. E., Kennedy-Hendricks, A., Choksy, S., & Barry, C. L. (2016). Trends in news media coverage of mental illness in the United States: 1995-2014. *Health Affairs*, 35(6), 1121-1129. <https://doi.org/10.1377/hlthaff.2016.0011>
- Morgan, V. A., Waterreus, A., Jablensky, A., MacKinnon, A., McGrath, J. J., Carr, V., Bush, R., Castle, D., Cohen, M., Harvey, C., Galletly, C., Stain, H. J., Neil, A. L., McGorry, P., Hocking, B., Shah, S., & Saw, S. (2012). People living with psychotic illness in 2010: The second Australian national survey of psychosis. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 46(8), 735-752. <https://doi.org/10.1177/0004867412449877>
- Nairn, R. G., & Coverdale, J. H. (2005). People never see us living well: An appraisal of the personal stories about mental illness in a prospective print media sample. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 39(4), 281-287. <https://doi.org/10.1111/j.1440-1614.2005.01566.x>
- Noblett, J. E., Lawrence, R., & Smith, J. G. (2015). The attitudes of general hospital doctors toward patients with comorbid mental illness. *International Journal of Psychiatry in Medicine*, 50(4), 370-382. <https://doi.org/10.1177/0091217415612721>
- Nowack, N., & Tonn, B. (2011). Psychiatrie in der lokalzeitung. *Psychiatrische Praxis*, 38(3), 129-134. <https://doi.org/10.1055/s-0030-1265933>
- Ohlsson, R. (2018). Public discourse on mental health and psychiatry: Representations in Swedish newspapers. *Health (United Kingdom)*, 22(3), 298-314. <https://doi.org/10.1177/1363459317693405>
- Onursoy, S., & Er, F. (2010). Gazete Okuma Davranışı ve Okuma Yolu: Bir Göz İzleme Çalışması. *Marmara İletişim Dergisi*, 16, 0-0.
- Ottewell, N. (2017). Newspaper reporting of mental illness. *Journal of Public Mental Health*, 16(2), 78-85. <https://doi.org/10.1108/JPMH-10-2016-0051>
- Park, J. H., Choi, Y. M., Kim, B., Lee, D. W., & Gim, M. S. (2012). Use of the terms “schizophrenia” and “schizophrenic” in the South Korean news media: A content analysis of newspapers and news programs in the last 10 years. *Psychiatry Investigation*, 9(1), 17-24. <https://doi.org/10.4306/pi.2012.9.1.17>
- Reavley, N. J., Cvetkovski, S., & Jorm, A. F. (2011). Sources of information about mental health and links to help seeking: Findings from the 2007 Australian National Survey of Mental Health

-
- and Wellbeing. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 46(12), 1267-1274. <https://doi.org/10.1007/s00127-010-0301-4>
- Rodrigues-Silva, N., Falcão de Almeida, T., Araújo, F., Molodynski, A., Venâncio, Â., & Bouça, J. (2017). Use of the word schizophrenia in Portuguese newspapers? *Journal of Mental Health*, 26(5), 426-430. <https://doi.org/10.1080/09638237.2016.1207231>
- Ross, A. M., Morgan, A. J., Jorm, A. F., & Reavley, N. J. (2019). A systematic review of the impact of media reports of severe mental illness on stigma and discrimination, and interventions that aim to mitigate any adverse impact. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 54(1), 11-31. <https://doi.org/10.1007/s00127-018-1608-9>
- Rukavina, T. V., Nawka, A., Brborović, O., Jovanović, N., Kuzman, M. R., Nawková, L., Bednářová, B., Žuchová, S., Hrodková, M., & Lattová, Z. (2012). Development of the PICMIN (picture of mental illness in newspapers): Instrument to assess mental illness stigma in print media. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 47(7), 1131-1144. <https://doi.org/10.1007/s00127-011-0419-z>
- Shigeta, N., Ahmed, S., Ahmed, S. W., Afzal, A. R., Qasqas, M., Kanda, H., Ishikawa, Y., & Turin, T. C. (2017). Content analysis of Canadian newspapers articles and readers' comments related to schizophrenia. *International Journal of Culture and Mental Health*, 10(1), 75-81. <https://doi.org/10.1080/17542863.2016.1261167>
- Świtaj, P., Wciórka, J., Smolarska-Świtaj, J., & Grygiel, P. (2009). Extent and predictors of stigma experienced by patients with schizophrenia. *European Psychiatry*, 24(8), 513-520. <https://doi.org/10.1016/j.eurpsy.2009.06.003>
- Whitley, R., & Berry, S. (2013). Trends in newspaper coverage of mental illness in Canada: 2005-2010. *Canadian Journal of Psychiatry*, 58(2), 107-112. <https://doi.org/10.1177/070674371305800208>
- Whitley, R., & Wang, J. W. (2017). Good News? A Longitudinal Analysis of Newspaper Portrayals of Mental Illness in Canada 2005 to 2015. *Canadian Journal of Psychiatry*, 62(4), 278-285. <https://doi.org/10.1177/0706743716675856>
- World Health Organization. (2019). *Schizophrenia*. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/schizophrenia>
- Wormwood, J. B., Devlin, M., Lin, Y. R., Barrett, L. F., & Quigley, K. S. (2018). When words hurt: Affective word use in daily news coverage impacts mental health. *Frontiers in Psychology*, 9(AUG), 1-10. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.01333>
- Yang, Y., & Parrott, S. (2018). Schizophrenia in Chinese and U.S. Online News Media: Exploring Cultural Influence on the Mediated Portrayal of Schizophrenia. *Health Communication*, 33(5), 553-561. <https://doi.org/10.1080/10410236.2017.1283562>
-